

26 Απριλίου, 1996

[ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Αρ. 928/92, 967/92 & 983/92)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής —
Αρχαιότητα — Βαρύτητα.

5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Πλάνη περί τα πράγματα — Επιβάλλεται να είναι ουσιώδης.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής —
Συστάσεις του Διευθυντή — Άρθρο 34(α) του Ν. 1/90 — Δεν απαιτεί
αιτιολογία των συστάσεων — Σύντομες και λακωνικές συστάσεις
που συνάδουν όμως με τους φακέλους — Νομολογία.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής —
Υψηλές ιεραρχικά θέσεις — Συνεντεύξεις — Βαρύτητα.

15 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Λόγοι εξεταζόμενοι αυτεπάγγελτα — Θεωρία και νομολογία.

20 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Εκδηλη υπεροχή — Έννοια — Βάρος αποδείξεως.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί και προαγωγές — Προσόντα — Πρό-
σθετα προσόντα μη προβλεπόμενα στο σχέδιο υπηρεσίας — Βαρύτη-
τα.

25 Διοικητικό Δίκαιο — Προθεσμίες — Άρθρο 34(4) του Ν. 1/90 — Η προ-

βλεπόμενη προθεσμία είναι απλώς ενδεικτική.

Οι αιτητές αμφισβήτησαν με τις 3 προσφυγές την προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους σε Προϊστάμενο Κτηνοτροφίας.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής. Έχει νομολογηθεί ότι "η αρχαιότητα για σκοπούς πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής αποτελεί στοιχείο περιορισμένης σημασίας ιδιαίτερα για διευθυντικές θέσεις" - όπως η παρούσα - και "ότι η Επιτροπή καθήκον είχε να συνεκτιμήσει όλα τα στοιχεία για την επιλογή του καλύτερου υποψηφίου".

10

Το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης. Έκρινε ότι η αρχαιότητα του αιτητή λήφθηκε υπόψη, συνεκτιμήθηκε και συσταθμίστηκε με τα άλλα κριτήρια. Η απόφαση της Επιτροπής να της δώσει περιορισμένη σημασία υποστηρίζεται από τη νομολογία. Επρόκειτο για θέση διευθυντική, πρώτου διορισμού και προαγωγής. Η διακριτική ευχέρεια της διοίκησης είναι ακόμα μεγαλύτερη όταν η απόφαση αφορά διορισμούς στις υψηλές θέσεις της Διοίκησης.

15

2. Το τεκμήριο της ορθής διακριβωσης των πραγματικών περιστατικών και το τεκμήριο της κανονικότητας των διοικητικών πράξεων επενεργεί υπέρ του συμπεράματος ότι η Επιτροπή εξέτασε και έλαβε δεόντως υπόψη τα προσόντα όλων των υποψηφίων.

25

Πλάνη περί τα πράγματα συνίσταται είτε με τη λήψη υπόψη μη υφιστάμενου γεγονότος είτε με τη μη λήψη υπόψη υπάρχοντος γεγονότος.

30

Στην κρινόμενη υπόθεση το υπάρχον γεγονός σε σχέση με τον αιτητή ήταν ο διδακτορικός τίτλος του. Στο σχετικό πρακτικό γίνεται ρητή αναφορά στο διδακτορικό τίτλο του αιτητή.

35

Η διαπίστωση πλάνης ως προς ορισμένο πραγματικό γεγονός δε συνεπάγεται ακυρότητα αυτομάτως. Η πλάνη πρέπει να είναι ουσιώδης, δηλαδή να προκύπτει ότι έχει επιδράσει στην τελική κρίση.

40

Στην κρινόμενη υπόθεση μετά την αναφορά στους διδακτορικούς τίτλους των δυο υποψηφίων και στο μεταπτυχιακό δίπλωμα του

ενδιαφερόμενου μέρους ακολούθησε η πρόταση “τα οποία όμως δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας.”. Αυτή η πρόταση έχει εξουδετερώσει πλήρως τις προηγούμενες αναφορές. Φανερώνει ότι δεν μπορούσε να δοθεί ιδιαίτερη ή οποιαδήποτε βαρύτητα στα προσόντα των υποψηφίων που δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας. Είναι επομένως πρόδηλο ότι η ισχυριζόμενη πλάνη δεν έχει επιδράσει στην τελική κρίση.

5

3. Πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής. Το θέμα των συστάσεων του διευθυντή δε διέπεται από το Άρθρο 35(4) του Νόμου 1/90, όπως ήταν η εισήγηση του αιτητή, αλλά από το Άρθρο 34(9) του ίδιου Νόμου. Το Άρθρο 34(9), σε αντίθεση με το Άρθρο 35(4), δεν προβλέπει για αιτιολογημένες συστάσεις του διευθυντή. Έχει τύχει ερμηνείας σε σειρά αποφάσεων στις οποίες κρίθηκε ότι δε χρειάζεται αιτιολογία με την έννοια που απαιτεί το Άρθρο 35(4) του Νόμου.

10

15

Περαιτέρω, το λεκτικό του Άρθρου 34(9) σε ό,τι αφορά τις συστάσεις του Διευθυντή είναι περίπου το ίδιο με εκείνο του Άρθρου 44(5) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1967 (Ν 33/67). Το τελευταίο Άρθρο έχει επανειλημμένα ερμηνευθεί από την νομολογία. Κρίθηκε ότι δεν επιβάλλεται η αιτιολόγηση της σύστασης του Διευθυντή.

20

25

30

4. Η βαρύτητα που πρέπει να αποδίδεται στις συνεντεύξεις έχει επανειλημμένα απασχολήσει το Ανώτατο Δικαστήριο. Στην **Αριστοτέλους** αναφέρεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, όταν η προσωπικότητα και οι ικανότητες των υποψηφίων είναι σημαντικές ιδιότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης.

35

40

Το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του ότι πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής και για θέση υψηλή στην υπαλληλική ιεραρχία σε συνάρτηση με τις πιο πάνω πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας και τα θέματα πάνω στα οποία έγινε η προφορική συνέντευξη. Κατέληξε ότι υπό τις περιστάσεις δεν έχει δοθεί υπέρμετρη βαρύτητα στο αποτέλεσμα της προφορικής συνέντευξης. Η προφορική συνέντευξη έχει συνεκτιμηθεί με όλους τους άλλους παράγοντες.

5. Είναι νομολογημένο ότι δεν είναι απαραίτητο, λόγω του τεκμηρίου της κανονικότητας των διοικητικών πράξεων, για την Επιτροπή να καταγράφει ρητώς στα πρακτικά της ότι μετά από δέουσα

Έρευνα έχει βρει ότι ένας υποψήφιος κατέχει ένα συγκεκριμένο προσόν.

Περαιτέρω το δικαστήριο δε θα αποφασίσει κατά πόσο ο διορισθείς υποψήφιος είχε τα σχετικά προσόντα οσάκις ήταν εύλογο στην Επιτροπή να βρει ότι τα είχε. 5

Η Επιτροπή εδώ έχει προβεί στη δέουσα έρευνα σε σχέση με το αμφισβητούμενο προσόν. Περαιτέρω, η διαπιστωσή της ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε όλα τα προσόντα που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας ήταν εύλογα επιτρεπτή στην Επιτροπή με βάση το ενώπιόν της υλικό. 10

6. Σύμφωνα με την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου “μόνο λόγοι δημόσιας τάξης που άπτονται του θεμελίου της δικαιοδοσίας μπορεί να εγερθούν αυτεπάγγελα από το δικαστήριο και να αποτελέσουν λόγους ακύρωσης”. 15

Στην κρινόμενη υπόθεση ο προβληθείς με την απάντηση λόγος ακυρώσεως δεν αποτελεί λόγο δημόσιας τάξης που άπτεται του θεμελίου της δικαιοδοσίας. 20

Ωστόσο το Δικαστήριο προχώρησε στην εξέτασή του για να είναι καταγραμμένα τα σχετικά συμπεράσματά του. 25

Σε σειρά αποφάσεων της νομολογίας έχει διατυπωθεί η αρχή ότι η απόκλιση του προσυπογράφοντως λειτουργού από τις ρητές πρόνοιες της εγκυκλίου 491/79 ισοδυναμεί με παρανομία η οποία οδηγεί στην ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξεως. 30

Στη *Σεγκιδής ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 2136, 2153 μετά από επισκόπηση της σχετικής νομολογίας η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου διατύπωσε τη θέση ότι η υπόθεση *Αργυρίδης* δεν αναγκάζει το δικαστήριο να ακυρώνει κάθε απόφαση της Επιτροπής στην οποία η ετοιμασία της εμπιστευτικής έκθεσης έπασχε. Ωστόσο το διοικητικό δικαστήριο πρέπει πάντοτε να εξετάζει κατά πόσο η σχετική παράλειψη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς υπήρξε ουσιώδης και άσκησε ουσιαστική επίδραση στην τελική απόφαση επιλογής. 35

Δεν μπορεί να ειπωθεί ότι η επίδικη τροποποίηση έχει ασκήσει ουσιαστική ή οποιαδήποτε επίδραση στην τελική απόφαση επιλογής. 40

7. Για να πετύχει στην προσφυγή του ο αιτητής πρέπει να ικανοποι-

ήσει το δικαστήριο ότι υπερέχει έκδηλα του ενδιαφερόμενου μέρους.

5 Το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του το υλικό το οποίο βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής. Είναι η κατάληξή του ότι ο πρώτος αιτητής δεν έχει ικανοποιήσει το δικαστήριο ότι ήταν ένας κατάλληλος υποψήφιος ο οποίος υπερείχε έκδηλα του ενδιαφερόμενου μέρους.

10 8. Προσόντα “πρόσθετα από εκείνα που προβλέπονται από το Σχέδιο Υπηρεσίας συνιστούν παράγοντα οριακής μόνο σημασίας για διεκδικήσεις του κατόχου τους για προαγωγή”.

15 Δε θεμελιώνουν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή. Ωστόσο αποτελούν παράγοντα ο οποίος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής του πιο κατάλληλου υποψηφίου.

20 9. Αναφορικά με το Άρθρο 34(4) η προθεσμία που προβλέπει είναι απλώς ενδεικτική και όχι ανατρεπτική.

25 10. Οι συστάσεις του προϊσταμένου δε θεωρούνται άκυρες ως αναιτιολόγητες γιατί είναι σύντομες ή λακωνικές νοουμένου ότι συνάδουν με τα στοιχεία των φακέλων. Είναι δε αρκετό αν ο τμηματάρχης αναφερθεί μόνο στους υποψηφίους που συστήνει χωρίς να κάνει ειδική αναφορά στις συστάσεις του σε όλους τους υποψηφίους.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

30

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Δημοκρατία ν. Πανταζή (1991) 3 Α.Α.Δ. 47,

35

Ektorides ν. Republic (1986) 3 C.L.R. 2198,

Αριστοτέλους ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1957,

40

Ζαβρός ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 130,

Λάρκου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 804,

Michanicos a.o. ν. Republic (1976) 3 C.L.R. 237,

<i>Kolokotronis v. Republic</i> (1980) 3 C.L.R. 418, <i>Παπαϊωάννου και Άλλοι (αρ. 2) ν. Δημοκρατίας</i> (1991) 3 Α.Α.Δ. 713,	
<i>Γαλανού και Άλλος ν. Δημοκρατίας</i> (1996) 3 Α.Α.Δ. 43,	5
<i>Λεωνίδου ν. Δημοκρατίας</i> (1992) 4 Α.Α.Δ. 1806,	
<i>Paraphotis v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 915,	
<i>Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας</i> (1989) 3 Α.Α.Δ. 1822,	10
<i>Αδαμίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας</i> (1992) 4 Α.Α.Δ. 528,	
<i>Ιωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας</i> (1993) 3 Α.Α.Δ. 390,	15
<i>Δημοκρατία ν. Ανδρέου και Άλλων</i> (1993) 3 Α.Α.Δ. 153,	
<i>Michael (No. 2) v. Republic</i> (1975) 3 C.L.R. 432,	
<i>Thalassinos v. Republic</i> (1973) 3 C.L.R. 386,	20
<i>Τριανταφυλλίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας</i> (1993) 3 Α.Α.Δ. 429,	
<i>Mytides v. Republic</i> (1983) 3 C.L.R. 1096,	25
<i>Δημοκρατία ν. Κουγκουρή και Άλλων</i> (1993) 3 Α.Α.Δ. 598,	
<i>Republic v. Argyrides</i> (1987) 3 C.L.R. 1092,	
<i>Georghides v. Republic</i> (1982) 3 C.L.R. 16,	30
<i>Christofides v. Republic</i> (1985) 3 C.L.R. 1127,	
<i>Sekkides v. Republic</i> (1988) 3 C.L.R. 2136,	35
<i>Georghiou v. Republic</i> (1976) 3 C.L.R. 74,	
<i>Alexandridou v. Cyprus Tourism Organization</i> (1980) 3 C.L.R. 360,	
<i>Δημοκρατία ν. Κουγκουρή και Άλλων</i> (1993) 3 Α.Α.Δ. 598,	40
<i>Dometakis v. Republic</i> (1988) 3 C.L.R. 1673,	
<i>Andreou v. Republic</i> (1979) 3 C.L.R. 379,	

Soteriadou a.o. v. Republic (1983) 3 C.L.R. 921,

Δημοκρατία ν. Ανδρέου και Άλλων (1993) 3 Α.Α.Δ. 153,

5 *Tingiridou v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1181,*

Δημοκρατία ν. Πανταζή (1991) 3 Α.Α.Δ. 47,

Απέπτος και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 64,

10

Δημοκρατία ν. Κωνσταντινίδη (1993) 3 Α.Α.Δ. 234,

Παπαϊωάννου και Άλλοι (Αρ. 2) ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 713,

15

Δημοκρατία ν. Βιολάρη και Άλλης (1992) 3 Α.Α.Δ. 15.

Προσφυγή.

20 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των Καθ' ων η αίτηση με την οποία προάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση του Προϊσταμένου Κτηνοτροφίας στο Τμήμα Γεωργίας αντί των αιτητών.

A. Παντελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 928/92.

25

X. Τσίγκης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 967/92.

E. Ευσταθίου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 983/92.

30

T. Πολυχρονίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.

A. Παπαφιλίππου, για τα Ενδιαφερόμενα μέρη.

Cur. adv. vult.

35

ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Οι πιο πάνω προσφυγές έχουν συνεκδικαστεί μετά από "εκ συμφώνου" διάταγμα του δικαστηρίου - με άλλη σύνθεση - επειδή στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης και παρουσιάζουν κοινά νομικά σημεία και πραγματικά γεγονότα.

40

Οι τρεις αιτητές προσβάλλουν την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ("η Επιτροπή") με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος έχει προαχθεί στη θέση ("η επίδικη θέση") Προϊσταμένου

Κτηνοτροφίας στο Τμήμα Γεωργίας.

Διαδικασία πλήρωσης της επίδικης θέσης:

Επειδή η επίδικη θέση είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής η Επιτροπή προέβη στην δημοσίευσή της. Σ' ανταπόκριση της σχετικής δημοσίευσης υποβλήθηκαν 20 αιτήσεις. Στη συνέχεια συστάθηκε Συμβουλευτική Επιτροπή σύμφωνα με την επιφύλαξη της παραγράφου (β) του Εδαφίου 1 του άρθρου 32 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 και 1991. Στη συνεδρίασή της ημερ. 24.12.91 η Συμβουλευτική Επιτροπή έκρινε με βάση τα στοιχεία που είχε ενώπιόν της ότι μόνο 18 από τους 20 υποψηφίους ικανοποιούν, εκ πρώτης όψεως, όλα τα απαιτούμενα προσόντα του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης. Ανάμεσα στους 18 υποψηφίους ήταν οι τρεις αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος. Στη συνέχεια η Συμβουλευτική Επιτροπή αποφάσισε να καλέσει τους 18 υποψηφίους σε προφορική εξέταση στις 30.1.92.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνήλθε στις 30.1.92 και εξέτασε προφορικά όλους τους προσοντούχους υποψηφίους, εκτός από τον υποψήφιο Ιωάννη Ζύγκα, ο οποίος πληροφόρησε τηλεφωνικά τον Πρόεδρο της Επιτροπής ότι απουσιάζει και ότι δε θα προσέλθει στη συνέντευξη. Στη συνεδρίαση εκείνη δεν συμμετέσχε ο κ. Λάμπρος Σέγγης, Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας, λόγω απουπηρέτησής του από τη Δημόσια Υπηρεσία από 1.1.92. Η προφορική εξέταση συνίστατο "σε ερωτήσεις που αφορούσαν θέματα που σχετίζονται με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της υπό πλήρωση θέσης, και που θα υποβοηθούσαν στην κρίση για τη σχετική αξία και την πείρα, καθώς και στην αξιολόγηση της προσωπικότητας των υποψηφίων".

Μετά την ολοκλήρωση της προφορικής εξέτασης, η Συμβουλευτική Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση της γενικής εντύπωσής της για τον κάθε υποψήφιο όσον αφορά την απόδοσή του κατά την εξέταση αυτή.

Η γενική εντύπωση σε σχέση με όλους τους υποψηφίους ήταν σύμφωνη. Σε σχέση με τους αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος καταγράφεται ως πιο κάτω στο σχετικό πρακτικό:

Αιτητής Οικονομίδης - Προσφυγή 928/92: "Σχεδόν εξαιρετος. Έδωσε εξαιρετικές απαντήσεις στις πλείστες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν ενώ σε μερικές ερωτήσεις έδωσε απαντήσεις που δεν ήταν του ίδιου ψηλού επιπέδου."

Αιτητής Φεσάς - Προσφυγή 967/92: “Πολύ καλός. Έδωσε πάρα πολύ καλές απαντήσεις στις πλείστες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν, αλλά σε μερικές ερωτήσεις δεν απάντησε με την απαιτούμενη σαφήνεια και πληρότητα.”

5

Αιτητής Προάτσος - Προσφυγή 983/92: “Πολύ καλός. Έδωσε πολύ καλές απαντήσεις στις πλείστες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν, αλλά σε μερικές ερωτήσεις δεν απάντησε με την απαιτούμενη σαφήνεια και πληρότητα.”

10

Ενδιαφερόμενο Μέρος Κωνσταντίνου: “Εξαιρετος. Απάντησε εξαιρετικά, ορθά, με σαφήνεια και σταθερότητα σε όλες τις ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν. Από τις απαντήσεις που έδωσε διαπιστώθηκε η βαθειά και ευρεία γνώση του στα θέματα που αναφέρονταν οι ερωτήσεις.”

15

Η επόμενη συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής έλαβε χώραν στις 11.6.1992 και αφού έλαβε υπόψη τα “προσόντα και την πείρα των πιο πάνω υποψηφίων σε σχέση με τα καθήκοντα και ευθύνες της θέσης, το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων, τα υπόλοιπα σχετικά στοιχεία των υποψηφίων όπως παρουσιάζονται στις αιτήσεις τους και τη γενική εντύπωση που αποκόμισε κατά την προφορική εξέταση για τον κάθε υποψήφιο, όπως αναφέρεται πιο πάνω, αποφάσισε ομόφωνα να περιλάβει στον κατάλογο 4 από τους υποψηφίους τους οποίους σύστησε για επιλογή για διορισμό/προαγωγή” στην επίδικη θέση. Ανάμεσα στους 4 υποψηφίους ήταν το ενδιαφερόμενο μέρος και ο αιτητής Οικονομίδης. Οι άλλοι δυο αιτητές δεν είχαν συστηθεί από την Συμβουλευτική Επιτροπή.

20

25

30

Η Επιτροπή εξέτασε το θέμα της πλήρωσης της επίδικης θέσης στη συνεδρίασή της ημερ. 28.7.1992. Αφού έλαβε υπόψη τα ενώπιόν της στοιχεία “και με βάση τα πορίσματα της Συμβουλευτικής Επιτροπής, αποφάσισε να καλέσει σε προφορική εξέταση τους υποψηφίους που συστήθηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή σε ημερομηνία που θα οριστεί αργότερα.”

35

Η επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής έλαβε χώραν στις 18.8.1992 στην παρουσία του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας στην διάθεση του οποίου τέθηκαν οι προσωπικοί φάκελοι και οι φάκελοι εμπιστευτικών εκθέσεων των υποψηφίων. Κατά την συνεδρίαση εκείνη η Επιτροπή δέχθηκε σε ατομική προφορική εξέταση τους 4 υποψηφίους που είχε συστήσει η Συμβουλευτική Επιτροπή.

40

Σε συνεννόηση με το Διευθυντή, στους υποψηφίους υποβλήθηκαν ερωτήσεις σε γενικά θέματα και κυρίως σε θέματα που άπτονται των καθηκόντων και ευθυνών της υπό πλήρωση θέσης, με σκοπό τη διαπίστωση των γνώσεων, της κρίσης, της προσωπικότητας και της ηγετικής και διευθυντικής ικανότητας των υποψηφίων. 5

Μετά το πέρας της προφορικής εξέτασης ο Διευθυντής αξιολόγησε την απόδοση των υποψηφίων σ' αυτήν ως εξής: 10

Ενδιαφερόμενο Μέρος: "Εξάίρετος".

Αιτιπής Οικονομίδης: "Πάρα πολύ καλός".

Ακολούθως ο Διευθυντής, με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους - αξία, προσόντα, αρχαιότητα - σύστησε για προαγωγή στη θέση το ενδιαφερόμενο μέρος. 15

Στη συνέχεια, αφού ο Διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρίαση, η Επιτροπή αξιολόγησε και η ίδια την απόδοση των υποψηφίων, αφού έλαβε υπόψη το επίπεδο ορθότητας και επάρκειας των απαντήσεών τους, την ανάλυση, επιχειρηματολογία και αιτιολόγηση των θέσεων που αυτοί υποστήριξαν, την έκφραση, καθώς και την προσωπικότητά τους, υπό το φως και των σχετικών κρίσεων του Διευθυντή. 20 25

Η κρίση της Επιτροπής ήταν ως εξής:

Ενδιαφερόμενο Μέρος: "Εξάίρετος". 30

Αιτιπής Οικονομίδης: "Πολύ καλός".

Ακολούθως η Επιτροπή ασχολήθηκε με τη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. 35

Έλαβε δεόντως υπόψη την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το περιεχόμενο των αιτήσεων των υποψηφίων, το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων που είναι όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, την απόδοσή τους κατά την προφορική εξέταση και τη σύσταση του Διευθυντή. 40

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές/Υπηρεσιακές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους. Όσον αφορά τις Υπη-

ρεσιακές Εκθέσεις που υποβλήθηκαν για το 1990, η Επιτροπή τις προσήγγισε με βάση τη γενική απόφαση που πήρε στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 7.10.91, στο βαθμό που συνάδει με τα στοιχεία της παρούσας διαδικασίας. Οι Υπηρεσιακές Εκθέσεις για το 1991

5 λήφθηκαν όπως αυτές έγιναν τελικά αποδεκτές από την Επιτροπή.

Ενδεικτικά η Επιτροπή, στο σχετικό πρακτικό της, έκαμε αναφορά στις αξιολογήσεις των ετών 1988, 1989, 1990 και 1991. Το σχετικό πρακτικό της Επιτροπής καταλήγει ως πιο κάτω:

10

“Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα και την αρχαιότητα των υποψηφίων, που είναι όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, για σκοπούς της μεταξύ τους σύγκρισης και παρατήρησε ότι οι υποψήφιοι Οικονομίδης και Κωνσταντίνου κατέχουν διδακτορικό τίτλο, ενώ πρόσθετα ο Κωνσταντίνου κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα σχετικό με την κτηνοτροφία, τα οποία όμως δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας.

15

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε ότι ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ - Ενδιαφερόμενο Μέρος -, ο οποίος αξιολογήθηκε ως εξαιρετος στην ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας προφορική εξέταση και έχει και τη σύσταση του Διευθυντή, υπερέχει γενικά των άλλων υποψηφίων, τον επέλεξε ως τον πιο κατάλληλο και αποφάσισε να προσφέρει σ' αυτόν προαγωγή στη μόνιμη (Τακτ. Προϋπ.) θέση Προϊστάμενου Κτηνοτροφίας, Τμήμα Γεωργίας.

20

25

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας την πιο πάνω απόφαση, δεν παρέλειψε να σημειώσει ότι ο Κωνσταντίνου - Ενδιαφερόμενο Μέρος - υστερεί σε αρχαιότητα έναντι των άλλων υποψηφίων και ότι οι αξιολογήσεις του για το 1990, τις οποίες, όπως ήδη αναφέρθηκε, η Επιτροπή βλέπει με επιφύλαξη, υστερούν έναντι των λοιπών υποψηφίων. Ωστόσο, συνεκτιμώντας όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και λαμβάνοντας υπόψη τα προσόντα του,

30

35

την εξαιρετή απόδοσή του στην προφορική εξέταση τόσο ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής όσο και ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, τη σύσταση του Διευθυντή και το γεγονός ότι πρόκειται για θέση διευθυντική, Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, έκρινε ότι ο Κωνσταντίνου υπερέχει γενικά των άλλων υποψηφίων.”

40

Αιτητής Σωτήρης Οικονομίδης - Προσφυγή 928/92.

Επιδιώκει την ακύρωση της επίδικης απόφασης για τους πιο

κάτω λόγους:

- (1) Παραγνώριση της αρχαιότητάς του.
- (2) Πλάνη περί τα πράγματα. 5
- (3) Η σύσταση του Διευθυντή πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας.
- (4) Υπέρομη βαρύτητα στις συνεντεύξεις. 10
- (5) Παράλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας για το κατά πόσο το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε το προσόν της πενταετούς τουλάχιστον διοικητικής πείρας.

Με την απαντητική του αγόρευση ο αιτητής Οικονομίδης έχει 15
προβάλει ακόμη ένα λόγο ακυρώσεως: Η Επιτροπή παρανόμως
έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1980, 1982, 1983
και 1985 επειδή είχαν τροποποιηθεί από τον προσυπογράφοντα
λειτουργό χωρίς να είχε ακολουθηθεί η διαδικασία την οποία προ-
βλέπει η σχετική εγκύκλιος. 20

Πρώτος λόγος ακυρώσεως - Αρχαιότητα.

Πράγματι το ενδιαφερόμενο μέρος υστερεί σε αρχαιότητα ένα- 25
ντι του αιτητή Οικονομίδη. Αυτό άλλωστε το έχει σημειώσει και η
Επιτροπή. Πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.
Έχει νομολογηθεί ότι “η αρχαιότητα για σκοπούς πλήρωσης θέ-
σεων πρώτου διορισμού και προαγωγής αποτελεί στοιχείο περιο-
ρισμένης σημασίας ιδιαίτερα για διευθυντικές θέσεις” - όπως η 30
παρούσα - και “ότι η Επιτροπή καθήκον είχε να συνεκτιμήσει όλα
τα στοιχεία για την επιλογή του καλύτερου υποψηφίου”. [Βλ. **Δη-
μοκρατία ν. Πανταζή** (1991) 3 Α.Α.Δ. 47, 54 (απόφαση ολομέλει-
ας), **Εκτορίδης ν. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 2198, 2202, **Αρι-
στοτέλους ν. Δημοκρατίας** (1993) 4 Α.Α.Δ. 1957].

Έλαβα υπόψη μου το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης. 35
Κρίνω ότι η αρχαιότητα του αιτητή λήφθηκε υπόψη, συνεκτιμήθη-
κε και συσταθμίστηκε με τα άλλα κριτήρια. Η απόφαση της Επι-
τροπής να της δώσει περιορισμένη σημασία υποστηρίζεται από τη
νομολογία. Επρόκειτο για θέση διευθυντική, πρώτου διορισμού 40
και προαγωγής.

Η διακριτική ευχέρεια της διοίκησης είναι ακόμα μεγαλύτερη όταν
η απόφαση αφορά διορισμούς στις υψηλές θέσεις της Διοίκησης.

(Βλ. *Πανταζής* (ανωτέρω), *Ζαβρός ν. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 130, 133, *Λάγκου κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 804). Ακολουθεί πως ο πρώτος λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

5 Δεύτερος λόγος ακυρώσεως - Πλάνη περί τα πράγματα.

Πραγματικό υπόβαθρο για τον πιο πάνω λόγο ακυρώσεως αποτέλεσε το ακόλουθο απόσπασμα από τα πρακτικά της Επιτροπής:

10

“Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα και την αρχαιότητα των υποψηφίων, που είναι όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, για σκοπούς της μεταξύ τους σύγκρισης και παρατήρησε ότι οι υποψήφιοι Οικονομίδης και Κωνσταντίνου κατέχουν διδακτορικό τίτλο, ενώ πρόσθετα ο Κωνσταντίνου κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα σχετικό με την κτηνοτροφία, τα οποία όμως δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας.”

15

Ο ευπαίδευτος συνήγορος του αιτητή υποστήριξε ότι παρά το γεγονός ότι ο αιτητής κατέχει μεταπτυχιακά διπλώματα εις την “διατροφήν και διαχείρισιν ζώων”, η Επιτροπή έχει περιπέσει “εις πλάνην περί τα πράγματα διότι θεωρεί μόνον το ενδιαφερόμενο μέρος, Κωνσταντίνου, ότι κατέχει μεταπτυχιακόν δίπλωμα εις την κτηνοτροφίαν”.

25

Πρέπει να παρατηρήσω ότι σύμφωνα με το σχετικό πρακτικό της η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων, το περιεχόμενο των αιτήσεών τους και το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων. Σε όλα τα πιο πάνω έγγραφα περιέχονται και καταγράφονται τα προσόντα τους. Περαιτέρω ο συγκριτικός πίνακας (Παράρτημα Ι στην ένσταση) ήταν ενώπιον της Επιτροπής. Το τεκμήριο της ορθής διακρίβωσης των πραγματικών περιστατικών και το τεκμήριο της κανονικότητας των διοικητικών πράξεων επενεργεί υπέρ του συμπεράσματος ότι η Επιτροπή εξέτασε και έλαβε δεόντως υπόψη τα προσόντα όλων των υποψηφίων. (Βλ. *Μιχανικός και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1976) 3 Α.Α.Δ. 237, *Κολοκοτρώνης ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 Α.Α.Δ. 418).

35

40 Πλάνη περί τα πράγματα συνίσταται είτε με τη λήψη υπόψη μη υφιστάμενου γεγονότος είτε με τη μη λήψη υπόψη υπάρχοντος γεγονότος. (Οικονόμου, Ο Δικαστικός Έλεγχος της Διακριτικής Εξουσίας, 1965, σελ. 243).

Στην κρινόμενη υπόθεση το υπάρχον γεγονός σε σχέση με τον

αιτητή ήταν ο διδακτορικός τίτλος του. Στο σχετικό πρακτικό γίνεται ρητή αναφορά στο διδακτορικό τίτλο του αιτητή και εφόσον το Παράρτημα Ι ήταν ενώπιον της Επιτροπής τεκμαίρεται ότι η Επιτροπή γνώριζε και τα θέματα της διδακτορικής διατριβής - διατροφή και διαχείριση ζώων. Εκτός από την αναφορά στους διδακτορικούς τίτλους των δυο υποψηφίων η Επιτροπή έκαμε και αναφορά στο μεταπτυχιακό δίπλωμα του ενδιαφερόμενου μέρους σχετικά με την κτηνοτροφία. Από το φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους φαίνεται ότι το δίπλωμα αυτό είχε αποκτηθεί μετά την απόκτηση του διδακτορικού τίτλου. Επομένως η σχετική αναφορά δεν έγινε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα. Πέρα, όμως, από αυτή τη διαπίστωση πρέπει να τονιστεί με έμφαση ότι η διαπίστωση πλάνης ως προς ορισμένο πραγματικό γεγονός δεν συνεπάγεται ακυρότητα αυτομάτως. Η πλάνη πρέπει να είναι ουσιώδης, δηλαδή να προκύπτει ότι έχει επιδράσει στην τελική κρίση. (Παπαϊωάννου και Άλλοι (Αρ. 2) ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 713 και Γαλανού και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1996) 3 Α.Α.Δ. 43).

Στην κρινόμενη υπόθεση μετά την αναφορά στους διδακτορικούς τίτλους των δυο υποψηφίων και στο μεταπτυχιακό δίπλωμα του ενδιαφερόμενου μέρους ακολούθησε η πρόταση “τα οποία όμως δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας.” (Η υπογράμμιση είναι δική μου). Αυτή η πρόταση έχει εξουδετερώσει πλήρως τις προηγούμενες αναφορές. Φανερώνει ότι δεν μπορούσε να δοθεί ιδιαίτερη ή οποιαδήποτε βαρύτητα στα προσόντα των υποψηφίων που δεν απαιτούνται από το Σχέδιο Υπηρεσίας. Είναι επομένως πρόδηλο ότι η ισχυριζόμενη πλάνη δεν έχει επιδράσει στην τελική κρίση. Ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

Τρίτος λόγος ακυρώσεως - Σύσταση του Διευθυντή.

Ο πιο πάνω λόγος ακυρώσεως είχε σαν έρεισμα τη θέση του αιτητή ότι υπερτερεί σε αξία λαμβανομένων υπόψη των αξιολογήσεων των δυο τελευταίων ετών. Υποστήριξε ότι λαμβανομένων υπόψη “των τριών κριτηρίων για την προαγωγή των υπαλλήλων ήτοι αξίας, προσόντων και αρχαιότητας, ο αιτητής πρέπει να θεωρηθεί ότι υπερτερεί καταφανώς του ενδιαφερόμενου μέρους”. Επομένως η σύσταση του Διευθυντή δεν συνάδει με το περιεχόμενο των φακέλων και “επίσης είναι άνευ αιτιολογίας και επομένως έπρεπε να απορριφθεί”. Πρόσθετα η έλλειψη αιτιολογίας παραβιάζει και το άρθρο 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, 1990 (Ν. 1/90) το οποίο απαιτεί όπως οι συστάσεις του Διευθυντή είναι αιτιολογημένες.

Θα εξεταστεί, στη συνέχεια, κατά πόσο υφίσταται το πραγματικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζεται ο σχετικός λόγος ακυρώσεως.

- 5 Αξία: Όπως φαίνεται στο σχετικό πρακτικό της η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους και ενδεικτικά έκαμε αναφορά στις αξιολογήσεις των ετών 1988-1991. Όπως προκύπτει από τις εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1988, 1989 και 1991 οι δύο υποψήφιοι είχαν την ίδια γενική
- 10 αξιολόγηση, το δε ενδιαφερόμενο μέρος υπερετερούσε στον χαρακτηρισμό “εξαιρετος” στα επί μέρους στοιχεία σε σχέση με τα έτη 1988 και 1989. Τονίζεται, όμως, ότι αυτή η υπεροχή δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη γιατί σύμφωνα με τη νομολογία είναι η γενική και
- 15 αιτητής υπερετερεί σε σχέση με μόνο ένα στοιχείο στο οποίο έχει βαθμολογία εξαιρετος ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος “πολύ ικανοποιητική”. Για τα έτη 1982-1986 είχαν και οι δυο την ίδια γενική αξιολόγηση - “εξαιρετος”. Για τα έτη 1979-1981 ο αιτητής είχε αξιολόγηση “λίαν καλός” ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος “εξαιρετος”.
- 20 Εφόσον η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις εμπιστευτικές εκθέσεις στο σύνολό τους η εισήγηση του αιτητή ότι υπερετερεί σε αξία δεν υποστηρίζεται από το ενώπιόν μου υλικό. Αντίθετα το υλικό αυτό δίνει ελαφρό, έστω, προβάδισμα στο ενδιαφερόμενο μέρος.
- 25 Προσόντα: Σε σχέση με τα προσόντα το ενώπιόν μου υλικό δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε υπεροχή του αιτητή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους. Διαπιστώνω ότι βρίσκονται και οι δυο στην ίδια μοίρα με ελαφρά υπεροχή του ενδιαφερόμενου μέρους.
- 30 Αρχαιότητα: Όπως αναφέρεται πιο πάνω ο αιτητής υπερέχει σε αρχαιότητα. Ωστόσο λαμβανομένου υπόψη του ρόλου της αρχαιότητας σε περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής όπως η παρούσα δεν μπορεί να ειπωθεί ότι η σύσταση του διευθυντή είναι αντίθετη με τα στοιχεία του φακέλου. Στα
- 35 στοιχεία που είχε υπόψη του ο Διευθυντής πρέπει να προστεθεί υπέρ του ενδιαφερόμενου μέρους και η καλύτερη αξιολόγησή του από το Διευθυντή κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική εξέταση.
- 40 Διαιολογία σύστασης του Διευθυντή: Πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής. Το θέμα των συστάσεων του διευθυντή δεν διέπεται από το άρθρο 35(4) του Νόμου 1/90, όπως ήταν η εισήγηση του αιτητή, αλλά από το άρθρο 34(9) του ιδίου Νόμου. Το άρθρο 34(9), σε αντίθεση με το άρθρο 35(4), δεν προβλέπει για αι-

τιολογημένες συστάσεις του διευθυντή. Έχει τύχει ερμηνείας σε σειρά αποφάσεων στις οποίες κρίθηκε ότι δεν χρειάζεται αιτιολογία με την έννοια που απαιτεί το άρθρο 35(4) του Νόμου. (*Αριστοτέλους ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1957, *Λεωνίδου ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1806). Περαιτέρω, το λεκτικό του άρθρου 34(9) σε ό,τι αφορά τις συστάσεις του Διευθυντή είναι περίπου το ίδιο με εκείνο του άρθρου 44(5) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1967 (Ν. 33/67). Το τελευταίο άρθρο έχει επανειλημμένα ερμηνευθεί από την νομολογία. Κρίθηκε ότι δεν επιβάλλεται η αιτιολόγηση της σύστασης του Διευθυντή. (Βλ. *Παπαφώτη ν. Δημοκρατίας* (1984) 3 Α.Α.Δ. 915, *Γεωργίου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1822 και *Αδαμίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 528).

Ακολουθεί πως η σύσταση του Διευθυντή δεν πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας και δεν είναι αντίθετη προς τα στοιχεία του φακέλου. Ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

Τέτατος λόγος ακυρώσεως - Υπέρομετρο βαρύτητα στις προφορικές συνεντεύξεις.

Ο πιο πάνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με τις πρόνοιες του σχετικού σχεδίου υπηρεσίας. Σύμφωνα με την παραρ. 3(5) του σχεδίου υπηρεσίας απαιτείται “ακεραιότητα χαρακτήρα, διοικητική και οργανωτική ικανότητα, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκρισία”.

Η βαρύτητα που πρέπει να αποδίδεται στις συνεντεύξεις έχει επανειλημμένα απασχολήσει το Ανώτατο Δικαστήριο. Στην *Αριστοτέλους* (πιο πάνω) αναφέρεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δύναται να αποδοθεί αυξημένη βαρύτητα στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, όταν η προσωπικότητα και οι ικανότητες των υποψηφίων είναι σημαντικές ιδιότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Στην κάπως πρόσφατη υπόθεση *Ιωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 390 οι σχετικές αρχές έχουν διατυπωθεί ως πιο κάτω:

“Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, αποτελεί μια διαδικασία που καθιερώθηκε από την πρακτική και που υποβοηθεί της Επιτροπή στην αξιολόγηση των υποψηφίων, κυρίως από απόψεως αξίας και σε κάποιο βαθμό από απόψεως προσόντων (Βλ. *Zachariades v. R.* (1986) 3 C.L.R. 852). Άνκαι

5 έχουν επανειλημμένα ακυρωθεί διορισμοί ή προαγωγές για το λόγο ότι δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στην απόδοση κατά τις συνεντεύξεις, το γεγονός αυτό δεν συνιστά αναγκαστικά λόγο ακύρωσης, για το λόγο ότι είναι δυνατό να επιβάλλεται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης (βλ. *R. ν. Panayiotides* (1987) 3 C.L.R. 1081, 1088).

10 Η απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις έχει αυξημένη βαρύτητα όταν πρόκειται για πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία, όπου η επιτυχής εκτέλεση των καθηκόντων των προϋποθέτει πρόσωπα που διαθέτουν προσωπικότητα, καθώς και διευθυντικές και διοικητικές ικανότητες (βλ. *Panayiotou & Another ν. R.* (1968) 3 C.L.R. 639, 642, *Eliadou Duncan ν. R.* (1977) 3 C.L.R. 153, 163, *Stylianou & Another ν. R.* (1980) 3 C.L.R. 933, 941 και *Νίκος Ζαβρός κ.ά. ν. Ε.Δ.Υ.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1836, *Δημοκρατία κ.ά. ν. Ανδρέα Γιαλλουρίδη κ.ά.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4316, *Γεώργιος Γιωργή κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 3336.”

20 (Βλ. και *Δημοκρατία ν. Ανδρέου και Άλλων* (1993) 3 Α.Α.Δ. 153).

25 Λαμβάνω υπόψη μου ότι πρόκειται για θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής και για θέση υψηλή στην υπαλληλική ιεραρχία σε συνάρτηση με τις πιο πάνω πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας και τα θέματα πάνω στα οποία έγινε η προφορική συνέντευξη. Είναι η κατάληξή μου ότι υπό τις περιστάσεις δεν έχει δοθεί υπέρμετρη βαρύτητα στο αποτέλεσμα της προφορικής συνέντευξης. Η προφορική συνέντευξη έχει συνεκτιμηθεί με όλους τους άλλους παράγοντες. Ακολουθεί πως ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

35 Πέμπτος λόγος ακυρώσεως - Έλλειψη δέουσας έρευνας σε σχέση με την κατοχή από το ενδιαφερόμενο μέρος του προσόντος της πενταετούς τουλάχιστο διοικητικής πείρας.

40 Είναι νομολογημένο ότι δεν είναι απαραίτητο, λόγω του τεκμηρίου της κανονικότητας των διοικητικών πράξεων, για την Επιτροπή να καταγράφει ρητώς στα πρακτικά της ότι μετά από δέουσα έρευνα έχει βρει ότι ένας υποψήφιος κατέχει ένα συγκεκριμένο προσόν. (*Μιχαήλ (αφ. 2) ν. Δημοκρατίας* (1975) 3 Α.Α.Δ. 432). Περαιτέρω το δικαστήριο δεν θα αποφασίσει κατά πόσο ο διορισθείς υποψήφιος είχε τα σχετικά προσόντα οσάκις ήταν εύλογο στην Επιτροπή να βρει ότι τα είχε. (*Θαλασσινός ν. Δημο-*

κρατίας (1973) 3 Α.Α.Δ. 386). Η διαπίστωση “των προσόντων των υποψηφίων για την πλήρωση της θέσης ανάγεται στην διακριτική ευχέρεια του διορίζοντος οργάνου και αποτελεί πτυχή της διοικητικής λειτουργίας. (*Τριανταφυλλίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 429, 441 και *Μυτίδης ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 1096). 5

Στην κρινόμενη υπόθεση λαμβάνω υπόψη ότι η Επιτροπή πριν τη λήψη της επίδικης απόφασης “μελέτησε προσεκτικά” επιστολή του υποψήφιου Φίλιππου Μιχαηλίδη με την οποία διαμαρτύρετο για την μη συμπερίληψη του ονόματός του στον κατάλογο των υποψηφίων. Μετά την εξέταση “παρατήρησε ότι εκ των συστηθέντων από τη Συμβουλευτική Επιτροπή δεν υπάρχει οποιοσδήποτε υποψήφιος ο οποίος να μην ικανοποιεί πλήρως τις απαιτήσεις του Σχεδίου Υπηρεσίας”. Πρόσθετα λαμβάνω υπόψη μου ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπηρετούσε στη θέση Κτηνοτροφικού Λειτουργού Α από τις 15.11.82. Σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης εκείνης ο κάτοχός της “εκτελεί διοικητικής, επιστημονικής και τεχνικής φύσεως εργασίες”. Ένα δε από τα προσόντα της θέσης είναι “οργανωτική και διοικητική ικανότητα, υπευθυνότητα κ.λ.π.”. 10
15
20

Με βάση όλα τα πιο πάνω κρίνω ότι η Επιτροπή έχει προβεί στη δέουσα έρευνα σε σχέση με το πιο πάνω προσόν. Περαιτέρω, κρίνω ότι η διαπίστωσή της ότι το ενδιαφερόμενο μέρος είχε όλα τα προσόντα που απαιτούνται από το σχέδιο υπηρεσίας ήταν εύλογα επιτρεπτή στην Επιτροπή με βάση το ενώπιόν της υλικό. Δεν υπάρχει περιθώριο επέμβασης του Δικαστηρίου και ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει. 25

Πρόσθετος λόγος ακυρώσεως - Οι εμπιστευτικές εκθέσεις των ετών 1980, 1982, 1983 και 1985 παρانونώς λήφθηκαν υπόψη. 30

Σύμφωνα με τον αιτητή η παρανομία αποτελείται από την τροποποίηση των πιο πάνω εμπιστευτικών εκθέσεων με τρόπο αντίθετο με τον Καν. 9 της εγκυκλίου 491/79. 35

Ήταν η θέση της ευπαίδευτης συνηγόρου της Επιτροπής ότι ο πιο πάνω λόγος ακυρώσεως δεν καλύπτεται από το δικόγραφο του αιτητή. Συνεπώς δεν μπορεί να τον εγείρει στο παρόν στάδιο της διαδικασίας. 40

Πράγματι σύμφωνα με την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου “μόνο λόγοι δημόσιας τάξης που άπτονται του θεμελίου της

δικαιοδοσίας μπορεί να εγερθούν αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο και να αποτελέσουν λόγους ακύρωσης”. (*Δημοκρατία ν. Κοινοβουλευτή και Άλλων* (1993) 3 Α.Α.Δ. 598, 607).

5 Το Ελληνικό Συμβούλιο της Επικρατείας έχει υιοθετήσει μια κάπως πιο φιλελεύθερη άποψη. Στην θεμελιακή υπόθεση 2607/60, η οποία περιέχει την συσσωρευθείσα επί τριάντα και πλέον έτη εμπειρία του επί των αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενων λόγων ακυρώσεως έθεσε το θέμα ως εξής: “Οι λόγοι ακυρότητας που εξετάζονται
10 εξ επαγγέλματος είναι εκείνοι που ανάγονται στη δημόσια τάξη, οι προκύπτοντες αμέσως εκ της προσβαλλομένης απόφασης ή εκ των στοιχείων του φακέλου, ή οι γνωστοί στο Δικαστήριο από προηγηθείσα δίκη. Ο προβληθείς στο ακροατήριο λόγος - περί κακής συνθέσεως του εκδίδοντος την προσβαλλόμενην απόφαση
15 οργάνου - δεν μπορούσε να συμπεριληφθεί σε μια των ανωτέρω περιπτώσεων διότι ούτε ευθέως εκ της απόφασης προέκυπτε, ούτε εκ των στοιχείων του φακέλου μπορούσε να συναχθεί, αλλ’ αντιθέτως μόνον με έρευνα του πραγματικού, ειδικώς διεξαγομένη, θα μπορούσε να διαπιστωθεί”.

20 Ο Ιωάννης Σαρμάς στο βιβλίο του “Η Συνταγματική και Διοικητική Νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας”, Β Έκδοση, 1994, σελ. 448-449 σχολιάζει ως πιο κάτω την απόφαση 2607/60; στις σελ. 447-450:

25 “Η αίτηση ακυρώσεως δεν είναι ένα κοινό δικαστικό βοήθημα προς θεραπεία υποκειμενικών δικαιών των διοικουμένων. Δεν συνίσταται στο να αγάγη ένα δικαίωμα του αιτούντος, θιγόν υπό της Διοικήσεως, ενώπιον του Συμβουλίου ώστε το Δικαστήριο να επανορθώσει την προσβολή. Δεν προκαλεί την δημιουργία μιας δίκης σε συγκρουόμενα μέρη και με τον δικαστή
30 αμέτοχο και ουδέτερο στην διένεξη που, αυστηρά οχυρωμένος σε δικονομικούς κανόνες, περιορίζεται στην επικοινωνία από καθέδρας με τους διαδίκους. Η αίτηση ακυρώσεως είναι το μέσο προς θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας, το μέσο παιδαγωγήσεως της Διοικήσεως στην ορθή εφαρμογή του νόμου, το μέσο ελέγχου της Διοικήσεως προς τον σκοπό της καλής λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Ο αιτών, το ένδικο αυτό βοήθημα, δεν είναι ο άξονας της διαδικασίας γύρω από τα
40 αιτήματα του οποίου περιστρέφεται η δικαστηριακή δραστηριότητα. Αποδεικνύοντας, με την προβολή του εννόμου συμφέροντός του, ότι δεν απασχολεί καταχρηστικώς το Δικαστήριο εις βάρος άλλων αιτούντων με μεγαλύτερη ανάγκη δικαστικής προστασίας, δίδει απλώς την αφορμή, το έναυσμα της δίκης. Τα

περαιτέρω είναι υπόθεση του Δικαστηρίου που, προς θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας και προς παιδαγώγηση των διοικητικών αρχών στις αρχές της χρηστής διοικήσεως, δεν δεσμεύεται υπό των προβαλλομένων λόγων ακυρώσεως, αλλά μπορεί, κατά το δοκούν, να εξετάση και άλλους, αυτεπαγγέλτως, εφ' όσον κρίνει ότι έτσι εξυπηρετούνται οι σκοποί που θεραπεύονται υπό της αιτήσεως ακυρώσεως.

5

Η ΣτΕ 2607/1960, κατά το σαφές νόημα αυτής, ανάγεται στις γενικές αρχές του ακυρωτικού ελέγχου για την συναγωγή των αυτεπαγγέλτως εξεταζομένων λόγων. Υπό δε το πρίσμα των αρχών αυτών, η προβολή υπό του αιτούντος λόγων ακυρώσεως εμφανίζεται ως, κατ' ουσίαν, δευτερεύον θέμα αφού ούτως ή άλλως, εάν η αίτηση ακυρώσεως είναι παραδεκτή και περιέχει ένα τουλάχιστον συγκεκριμένο λόγο, τα ζητήματα της αντικειμενικής νομιμότητας υποχρεούται να τα ερευνήση ο ακυρωτικός δικαστής εξ επαγγέλματος.

10

15

20

Η θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας και η διαπαιδαγώγηση των διοικητικών οργάνων στις αρχές της χρηστής διοικήσεως προϋποθέτει ακριβώς την ευχέρεια αυτή του ακυρωτικού δικαστή να επιλέγη τις πλημμέλειες εκείνες των διοικητικών πράξεων που θεωρεί ουσιώδεις, εν όψει των σκοπών του θεσμού της αιτήσεως ακυρώσεως, ώστε να προχωρήση σε εξ επαγγέλματος ακυρωτικό έλεγχο.

25

Πυξίδα στην άσκηση εκ μέρους του ακυρωτικού δικαστή αυτής του της ευχέρειας αποτελεί αποκλειστικώς η συνείδησή του και η αντίληψη που τρέφει περί της αποστολής του.”

30

Στην κρίνόμενη υπόθεση ο προβληθείς λόγος ακυρώσεως δεν αποτελεί λόγο δημόσιας τάξης που άπτεται του θεμελίου της δικαιοδοσίας. Περαιτέρω, έστω και αν θα υιοθετούσα την ελληνική νομολογία, ούτε ευθέως “εκ της αποφάσεως προκύπτει ούτε εκ των στοιχείων του φακέλου μπορούσε να συναχθεί”. Αντίθετα μόνον με “έρευνα του πραγματικού, ειδικώς διεξαγομένη, θα μπορούσε να διαπιστωθεί”. Επομένως δεν μπορεί να εξεταστεί “εξ επαγγέλματος”. Ωστόσο θα προχωρήσω στην εξέτασή του για να είναι καταγραμμένα τα σχετικά συμπεράσματά μου.

35

40

Πράγματι σε σειρά αποφάσεων της νομολογίας μας έχει διατυπωθεί η αρχή ότι η απόκλιση του προσυπογράφοντως λειτουργού

από τις ρητές πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου ισοδυναμεί με πα-
 ρανομία η οποία οδηγεί στην ακύρωση της προσβαλλόμενης πρά-
 ξεως. (*Δημοκρατία ν. Αργυρίδη* (1987) 3 Α.Α.Δ. 1092, *Γεωργιάδης*
 ν. *Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 16, *Χριστοφίδης ν. Δημοκρατίας*
 5 (1985) 3 Α.Α.Δ. 1127).

Στη *Σεκκίδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 2136, 2153 με-
 10 τὰ από επισκόπηση της σχετικής νομολογίας η Ολομέλεια του
 Ανωτάτου Δικαστηρίου διατύπωσε τη θέση ότι η υπόθεση *Αργυ-
 ρίδης* (πιο πάνω) δεν αναγκάζει το δικαστήριο να ακυρώνει κά-
 θε απόφαση της Επιτροπής στην οποία η ετοιμασία της εμπι-
 15 στευτικής έκθεσης έπασχε. Ωστόσο το διοικητικό δικαστήριο
 πρέπει πάντοτε να εξετάζει κατά πόσο η σχετική παράλειψη συμ-
 μόρφωσης με τους κανονισμούς υπήρξε ουσιώδης και άσκησε ου-
 20 σιαστική επίδραση στην τελική απόφαση επιλογής. [βλ. *Ιωάννου*
 (πιο πάνω)].

Στην κρινόμενη υπόθεση η γενική βαθμολογία του ενδιαφερό-
 20 μενου μέρους πριν την επίδικη τροποποίηση είχε τον χαρακτηρι-
 σμό “εξαιρετος”. Σύμφωνα με τους κανονισμούς ένας υπάλληλος
 χαρακτηρίζεται ως “εξαιρετος” εφόσο συγκεντρώνει το $1/2 + 2$
 τουλάχιστον των επί μέρους αντίστοιχων χαρακτηρισμών. Με την
 25 επίδικη τροποποίηση είχε μεν αναβαθμιστεί η βαθμολογία του σε
 ορισμένους επί μέρους χαρακτηρισμούς αλλά δεν είχε σαν αποτέ-
 λεσμα να τροποποιηθεί η γενική βαθμολογία του. Ήταν ήδη “εξαι-
 ρετη” πριν την τροποποίηση. Συνεπώς δεν μπορεί να ειπωθεί ότι η
 επίδικη τροποποίηση έχει ασκήσει ουσιαστική ή οποιαδήποτε επί-
 30 δραση στην τελική απόφαση επιλογής.

Ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δε θα μπορούσε να πετύχει.

Για να πετύχει στην προσφυγή του ο αιτητής πρέπει να ικανο-
 ποιήσει το δικαστήριο ότι υπερέχει έκδηλα του ενδιαφερόμενου
 35 μέρους. (*Γεωργίου ν. Δημοκρατίας* (1976) 3 Α.Α.Δ. 74, 85). Πρό-
 σθετα πρέπει να ληφθεί υπόψη η γνωστή νομολογιακή αρχή σύμ-
 φωνα με την οποία η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής στις πε-
 ριπτώσεις πλήρωσης θέσεως υψηλής στην υπαλληλική ιεραρχία εί-
 ναι διευρυμένη. [βλ. *Ιωάννου* (πιο πάνω)]. Το βάρος απόδειξης της
 40 έκδηλης υπεροχής βαρύνει τον αιτητή. (*Αλεξανδρίδου ν. Κ.Ο.Τ.*
 (1980) 3 Α.Α.Δ. 360).

Έλαβα υπόψη μου το υλικό το οποίο βρισκετο ενώπιον της
 Επιτροπής. Είναι η κατάληξή μου ότι ο αιτητής Οικονομίδης δεν
 με έχει ικανοποιήσει ότι ήταν ένας κατάλληλος υποψήφιος ο οποί-

ος υπερείχε έκδηλα του ενδιαφερόμενου μέρους.

Η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στην Επιτροπή. Η προσφυγή 928/92 αποτυγχάνει.

5

Αιτητής Ιάκωβος Φεσάς - Προσφυγή 967/92.

Δεν έχει συστηθεί από την Συμβουλευτική Επιτροπή. Ισχυρίσθηκε πως η σχετική απόφαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής ήταν εσφαλμένη και “έρχεται σε πλήρη σύγκρουση με τα δεδομένα των φακέλων”. Υποστήριξε πως υπερέχει του ενδιαφερόμενου μέρους σε αρχαιότητα, αξία και προσόντα. Υποστήριξε περαιτέρω ότι η εντύπωση από τη συνέντευξη “σύμφωνα με τη νομολογία μας μόνο ως συμπληρωματικό στοιχείο μπορεί να ληφθεί υπόψη”. Και έθεσε το ερώτημα “που λοιπόν υστέρησε ο αιτητής στα νενομισμένα κριτήρια αφού υπερέχει και στα τρία για να μην συστηθεί από την Επιτροπή;”.

10

15

Πράγματι ο αιτητής υπερερεί σε αρχαιότητα. Σχετικά με την αξία δεν μπορεί να ειπωθεί ότι τα πράγματα είναι όπως τα θέτει ο αιτητής. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έλαβε υπόψη της το σύνολο των εμπιστευτικών εκθέσεων. Όπως προκύπτει από τις εμπιστευτικές εκθέσεις για τα έτη 1988, 1989 και 1991 οι δυο υποψήφιοι είχαν τις ίδιες εκθέσεις. Κατά το έτος 1990 ο αιτητής υπερείχε μόνο κατά δυο στοιχεία. Για τα έτη 1979-1985 ο αιτητής βαθμολογήθηκε γενικά ως “λίαν καλός”, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος ως “εξαιρετός”. Προκύπτει επομένως ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις δίνουν ελαφρό προβάδισμα στο ενδιαφερόμενο μέρος.

20

25

Προσόντα:

30

Τα δυο βασικά προσόντα του αιτητή είναι:

“1. Δίπλωμα Γεωπονίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

35

2. Τίτλος M.Sc. (Dairy Science) University of Reading U.K.”

Από την άλλη το ενδιαφερόμενο μέρος κατέχει τα πιο κάτω βασικά προσόντα:

40

“1. Diploma of Agriculture Πανεπιστημίου Giessen, Δ. Γερμανίας (ισοδύναμο με M.Sc.).

2. Degree of "Doctor of Agriculture" του Πανεπιστημίου Giessen Δ. Γερμανίας (ισοδ. με Ph.D.).

5 3. Diploma in Animal Breeding του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου."

10 Είναι λοιπόν πρόδηλο ότι δεν μπορεί να ειπωθεί ότι ο αιτητής υπερέχει σε προσόντα. Με βάση όλα τα πιο πάνω είναι καθαρό ότι το πραγματικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο ο αιτητής στήριξε το σχετικό λόγο ακυρώσεως δεν υφίσταται. Υφίσταται μόνο σε σχέση με την αρχαιότητα. Πρόσθετα το ενδιαφερόμενο μέρος έχει χαρακτηριστεί σαν εξαιρετος κατά την προφορική εξέταση από την Συμβουλευτική Επιτροπή.

15 Σύμφωνα με την Συμβουλευτική Επιτροπή: "Απάντησε εξαιρετικά, ορθά και με σαφήνεια και σταθερότητα σε όλες τις ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν. Από τις απαντήσεις που έδωσε διαπιστώθηκε η βαθειά και ευρεία γνώση του στα θέματα που αναφέρονταν οι ερωτήσεις."

20 Από την άλλη ο αιτητής χαρακτηρίστηκε ως "πολύ καλός". Σύμφωνα με την Συμβουλευτική Επιτροπή: "Έδωσε πάρα πολύ καλές απαντήσεις στις πλείστες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν, αλλά σε μερικές ερωτήσεις δεν απάντησε με την απαιτούμενη σαφήνεια και πληρότητα."

30 Υιοθετώ τα όσα αναφέρονται πιο πάνω. (βλ. σελ. 135, 138 και 139) σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζουν τα στοιχεία της αρχαιότητας και της προφορικής εξέτασης στις περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής, ιδίως θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία. Επίσης υιοθετώ τα όσα αναφέρονται πιο πάνω σε σχέση με την απόδειξη έκδηλης υπεροχής (βλ. σελ. 144). Έλαβα επίσης υπόψη μου το υλικό που βρισκετο ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο αιτητής δεν με έχει ικανοποιήσει ότι η σχετική απόφαση της Επιτροπής πάσχει με

35 οποιοδήποτε τρόπο. Ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

40 Ένας άλλος συναφής λόγος ακυρώσεως, σε σχέση με την απόφαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ήταν η ισχυριζόμενη παραβίαση του άρθρου 34(6) και (10) του Νόμου 1/90.

Υποστήριξε ότι κατά παράβαση του άρθρου 34(6) η Συμβουλευτική Επιτροπή δεν έχει αποστείλει αιτιολογημένη έκθεσή της.

Λαμβάνω υπόψη μου το περιεχόμενο της έκθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής (βλ. σελ. 131-132). Θεωρώ ότι είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη. Έχοντας υπόψη το λεκτικό του άρθρου 34(6) κρίνω ότι δεν είναι απαραίτητο να γίνεται αναφορά στον κάθε ένα ξεχωριστά από τους υποψηφίους.

5

Σε σχέση με το άρθρο 34(10) ο αιτητής υποστήριξε ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή αξιολόγησε τους υποψηφίους εντελώς αυθαίρετα, χωρίς να αναφέρει σε ποια θέματα εξετάστηκαν. Περαιτέρω η γενική εντύπωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση, δεν ήταν αιτιολογημένη, όπως προβλέπεται από το άρθρο 34(10).

10

Δεν είναι ορθό ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή δεν αναφέρει σε ποια θέματα εξετάστηκαν. Σύμφωνα με το πρακτικό της η εξέταση “συνίστατο σε ερωτήσεις που σχετίζονται με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της υπό πλήρωση θέσης και που θα υποβοηθούσαν στην κρίση για τη σχετική αξία και την πείρα καθώς και στην αξιολόγηση της προσωπικότητας των υποψηφίων”. Αναφορικά με την αιτιολογία κρίνω ότι υπήρξε πλήρης συμμόρφωση προς τις επιταγές του άρθρου 34(10). Όχι μόνο έχει καταγραφεί η γενική εντύπωση αλλά υπάρχει και επαρκής αιτιολογία της. Για το λόγο αυτό ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν ευσταθεί.

15

20

25

Ο αιτητής πρόβαλε σαν δεύτερο λόγο ακυρώσεως την παράλειψη της Επιτροπής να προβεί σε οποιαδήποτε έρευνα για να διαπιστώσει την πλάνη της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Νομικό υπόβαθρο του πιο πάνω λόγου ακυρώσεως ήταν το άρθρο 34(8) του Νόμου 1/90 σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή “μπορεί να καλέσει σε εξέταση και οποιοδήποτε άλλο υποψήφιο που κατά την κρίση της έπρεπε να ήταν στον κατάλογο αυτών που συστήθηκαν από την Συμβουλευτική Επιτροπή”.

30

35

Πραγματικό υπόβαθρο του σχετικού λόγου ακυρώσεως ήταν η ισχυριζόμενη υπεροχή του αιτητή “σε αξία, αρχαιότητα και προσόντα”.

Εξέταση των σχετικών πρακτικών της Επιτροπής, ημερ. 28.7.92, αποκαλύπτει ότι προτού η Επιτροπή αποφασίσει να καλέσει σε προφορική εξέταση τους υποψηφίους που συστήθηκαν από την Συμβουλευτική Επιτροπή “έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία”. Ακολουθεί πως ο λόγος για έλλειψη δέουσας έρευνας δεν ευ-

40

σταθεί. Αναφορικά με τη νομιμότητα της σχετικής απόφασης της Επιτροπής - να καλέσει μόνο τους υποψηφίους που συστήθηκαν από την Συμβουλευτική Επιτροπή - αυτή προσβάλλεται για τους ίδιους πραγματικούς λόγους για τους οποίους προσβάλλεται και η απόφαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Έχω παραθέσει τα σχετικά συμπεράσματά μου και δεν θεωρώ σκόπιμο να τα επαναλάβω.

Μαζί με τον τελευταίο λόγο ακυρώσεως ο αιτητής έχει προβάλει και την έλλειψη αιτιολογίας. Ισχυρίστηκε ότι η αιτιολογία που “δίδει η Ε.Δ.Υ.” γιατί επέλεξε το ενδιαφερόμενο μέρος “είναι ελλειπέστατη, αόριστη και λακωνική”. Και ενώ προς υποστήριξη του προηγούμενου λόγου ακυρώσεως είχε ισχυριστεί ότι υπερέχει σε προσόντα προς υποστήριξη της θέσης του για έλλειψη αιτιολογίας παρατηρεί: “Τα προσόντα του ενδιαφερόμενου μέρους εφόσον δεν είναι απαραίτητα ούτε θεωρούνται πλεονέκτημα σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, είναι ένα στοιχείο πολύ λίγης σημασίας και η Επιτροπή δεν έπρεπε να αποδώσει σ’ αυτά μεγάλη βαρύτητα ούτε να τα θεωρήσει σαν ξεχωριστό κριτήριο”.

Είναι πρόδηλο από την πιο πάνω παρατήρηση ότι ο αιτητής αναιρεί τον προηγούμενο ισχυρισμό του. Τούτου λεχθέντος πρέπει να πω ότι η προβολή νομικών θέσεων ή ισχυρισμών πρέπει να υποστηρίζεται από πραγματικό υπόβαθρο το οποίο να παραμένει σταθερό και αναλλοίωτο.

Πράγματι είναι νομολογημένο ότι προσόντα “πρόσθετα από εκείνα που προβλέπονται από το Σχέδιο Υπηρεσίας συνιστούν παράγοντα οριακής μόνο σημασίας για διεκδικήσεις του κατόχου τους για προαγωγή”. (*Δημοκρατία ν. Κουκκουρή και Άλλων* (1993) 3 Α.Α.Δ. 598, 609). Δεν θεμελιώνουν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή. Ωστόσο αποτελούν παράγοντα ο οποίος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής του πιο κατάλληλου υποψηφίου. Έχει, επομένως, νομολογηθεί ότι προσόντα έβραν από εκείνα που απαιτούνται από τα σχέδια υπηρεσίας αλλά έχουν σχέση με τα καθήκοντα του υπαλλήλου και τα οποία τον καθιστούν πιο κατάλληλο για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. (*Δομετάκης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 1673, 1678-79, *Ανδρέου ν. Δημοκρατίας* (1979) 3 Α.Α.Δ. 379, 388, *Σωτηριάδου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 921, 943-944. Βλ. και *Δημοκρατία ν. Ανδρέου και Άλλων* (1993) 3 Α.Α.Δ. 153, 162 σύμφωνα με την οποία “ακαδημαϊκά προσόντα που έχει ένας υποψήφιος, επιπλέον αυτών που καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας ως τα απαραίτητα ή ως πλεονέκτημα, λαμβάνο-

νται γενικά υπόψη, αν είναι συναφή προς τα καθήκοντα της θέσης αλλιώς έχουν περιθωριακή σημασία”).

Παρόλο ότι τα πρόσθετα προσόντα του ενδιαφερόμενου μέ- 5
ρους ήταν συναφή με τα καθήκοντα της θέσης η Επιτροπή, όπως προκύπτει από το πρακτικό της, τους έδωσε μόνο οριακή σημα-
σία.

Σύμφωνα με τη νομολογία αιτιολογία που δεν παρέχει στον δι- 10
καστή τα απαραίτητα ειδικά και συγκεκριμένα στοιχεία για την διακρίβωση της νομιμότητάς της ή είναι τόσο αόριστη και ασαφής
ώστε να καθιστά ανέφικτο τον δικαστικό έλεγχο, δεν είναι νόμιμη
και οδηγεί στην ακύρωση της πράξεως.

Στην κρινόμενη υπόθεση θεωρώ ότι η προσβαλλόμενη από- 15
φαση περιέχει όλα τα απαραίτητα ειδικά και συγκεκριμένα στοι-
χεία για τη διακρίβωση της νομιμότητάς της. Η αιτιολογία
υπάρχει στην ίδια την επίδικη απόφαση και συμπληρώνεται από
τα στοιχεία του φακέλου. Δεν ήταν αναγκαία οποιαδήποτε ειδι- 20
κή αιτιολογία μια και ο αιτητής δεν υπερέχει έκδηλα του ενδια-
φερόμενου μέρους και δεν είχε συστηθεί για προαγωγή από το
Διευθυντή. (*Αριστοτέλους v. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ.
1957).

Ο τελευταίος λόγος ακυρώσεως σχετίζεται με τις ημερομηνίες 25
συνεδριάσεων της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι έχει παραβιασθεί το άρθρο 34(4) του 30
Νόμου 1/90 σύμφωνα με το οποίο η Συμβουλευτική Επιτροπή “συ-
νέχεται μέσα σε δυο εβδομάδες” μετά την αποστολή του υλικού
που προβλέπεται από το άρθρο 33(3) του Νόμου. Η Συμβουλευτι-
κή Επιτροπή συνήλθε μέσα σε 2 μήνες και 2 μέρες από την ημερο-
μηνία λήψης του σχετικού υλικού. Και ο αιτητής διερωτάται αν η 35
καθυστέρηση οφείλεται σε σκοπιμότητα “ούτως ώστε να αφυτηρε-
τήσει ο κ. Λάμπρος Σέργης, Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας, ο
οποίος ήταν ο μόνος από τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής
που γνώριζε το προσωπικό και είχε τις γνώσεις για να κρίνει τους
υποψηφίους πάνω σε θέματα κτηνοτροφίας.”.

Ο ισχυρισμός περί σκοπιμότητας δεν έχει τεκμηριωθεί και πα- 40
ραμένει μετέωρος. Αναφορικά με το άρθρο 34(4) θεωρώ ότι η προ-
θεσμία που προβλέπει είναι απλώς ενδεικτική και όχι ανατρεπτι-
κή. (Αποφάσεις Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 105,
Τιγγιρίδου v. Δημοκρατίας (1987) 3 Α.Α.Δ. 1181, 1188). Δεν έχει

επομένως παραβιασθεί το άρθρο 34(4) και ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

- 5 Επρόκειτο για πλήρωση διευθυντικής θέσης πρώτου διορισμού και προαγωγής. Η διακριτική ευχέρεια της διοίκησης είναι ευρεία. (*Δημοκρατία v. Πανταζή* (1991) 3 Α.Α.Δ. 47). Το δικαστήριο δεν επεμβαίνει αν η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή. (*Απέητος και Άλλοι v. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 64). Ο αιτητής από τον οποίο απαιτείται να αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του εν-
10 διαφερόμενου μέρους δεν έχει αποδείξει το σχετικό βάρος. (*Ζαβρός v. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 130).

Η προσφυγή του δεν μπορεί να πετύχει και απορρίπτεται.

15 Αιτητής Κλεάνθης Ποάτσος - Προσφυγή 983/92.

- Ο πιο πάνω αιτητής δεν έχει συστηθεί για προαγωγή από την Συμβουλευτική Επιτροπή. Επομένως η προσφυγή του στρέφεται κυρίως κατά του κύρους της απόφασης της Συμβουλευτικής Επι-
20 τροπής.

- Προβάλλει σαν πρώτο λόγο ακυρώσεως ότι η κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής περί συστάσεων πάσχει επειδή η εκτίμηση της γενικής εντύπωσης των υποψηφίων κατά την εξέταση ενώπιόν
25 της έχει γίνει κατά ένα στερεότυπο και συνεχώς επαναλαμβανόμενο λεκτικό. Συγκεκριμένα, οσάκις η Συμβουλευτική Επιτροπή κατέληξε στο χαρακτηρισμό “πολύ καλός” χρησιμοποίησε το ακόλουθο λεκτικό: “Πολύ καλός. Έδωσε πάρα πολύ καλές απαντήσεις στις πλείστες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν αλλά σε μερικές
30 ερωτήσεις δεν απάντησε με την απαιτούμενη σαφήνεια και πληρότητα”.

- Ήταν η εισήγηση του αιτητή ότι η πιο πάνω εξέλιξη καθιστά την προπαρασκευαστική πράξη της εκθέσεως και συστάσεως της Συμβουλευτικής Επιτροπής παράνομη και άκυρη και στερούμενη
35 οποιασδήποτε αιτιολογίας λόγω παντελούς αδυναμίας δικαστικού ελέγχου αλλά και ασφαλώς λόγω παράλειψης διεξαγωγής της δέουσας έρευνας.

- 40 Το ζήτημα διέπεται από το άρθρο 34 (10) του Ν 1/90 σύμφωνα με το οποίο η γενική εντύπωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής όσον αφορά την απόδοση των υποψηφίων σε προφορική εξέταση καταγράφεται πάντοτε στο πρακτικό και αιτιολογείται. Στην κρινόμενη υπόθεση η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει κατα-

γράφει την γενική εντύπωση. Χαρακτήρισε τον αιτητή ως “πολύ καλό”. Στη συνέχεια κατέγραψε και τους λόγους για τους οποίους κατέληξε στον εν λόγω χαρακτηρισμό. Οι λόγοι εκείνοι αποτελούν την αιτιολογία της γενικής εντύπωσης. Το γεγονός ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή έδωσε την ίδια αιτιολογία σε σχέση με όλους τους υποψηφίους τους οποίους είχε χαρακτηρίσει ως πολύ καλούς δεν αφαιρεί από τους λόγους εκείνους το στοιχείο της αιτιολογίας. Επομένως ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

5

10

Ο αιτητής υποστήριξε περαιτέρω ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας άσκησε κακώς την διακριτική της ευχέρεια με το να αποφασίσει να μην καλέσει σε προφορική εξέταση τον αιτητή. Πραγματικό υπόβαθρο της εισήγησης αυτής ήταν ο ισχυρισμός του αιτητή ότι υπερετερούσε σε αξία, προσόντα και αρχαιότητα. Επομένως η μη κλήση του στην συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής ήταν μέτρο άδικο με άδικα αποτελέσματα.

15

Νομικό υπόβαθρο του πιο πάνω λόγου ακυρώσεως ήταν το άρθρο 34(8) του Νόμου 1/90 σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή “πριν κάμει την τελική επιλογή μπορεί να καλέσει σε προφορική εξέταση τους υποψηφίους οι οποίοι συστήθηκαν από την Συμβουλευτική Επιτροπή όπως επίσης και οποιοδήποτε άλλο υποψήφιο που κατά την κρίση της έπρεπε να ήταν στον κατάλογο αυτών που συστήθηκαν από την Συμβουλευτική Επιτροπή”.

20

25

Πράγματι ο αιτητής υπερετερεί σε αρχαιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους κατά 8 μήνες. Σε σχέση με την αξία, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τις εμπιστευτικές εκθέσεις, για τα έτη 1979-85 το ενδιαφερόμενο μέρος έχει αξιολογηθεί με τον χαρακτηρισμό “εξαιρετος”, ενώ ο αιτητής με τον χαρακτηρισμό “λίαν καλός”. Για τα έτη 1988 και 1989 έχουν αξιολογηθεί και οι δυο με τον χαρακτηρισμό “εξαιρετος”. Για το έτος 1990 ο αιτητής έχει αξιολογηθεί σε 7 στοιχεία αξιολόγησης με τον χαρακτηρισμό “πολύ ικανοποιητικά” και σε ένα με τον χαρακτηρισμό “ικανοποιητικά”, ενώ το ενδιαφερόμενο μέρος αξιολογείται και στα 8 στοιχεία αξιολόγησης με τον χαρακτηρισμό “πολύ ικανοποιητικά”. Για το 1991 αξιολογούνται και οι δυο και στα 8 στοιχεία “πολύ ικανοποιητικά”.

30

35

Προκύπτει από τις πιο πάνω αξιολογήσεις ότι ο αιτητής δεν υπερετερεί σε αξία του ενδιαφερόμενου μέρους και εφόσον η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις υπηρεσιακές εκθέσεις στο σύνολό τους διαπιστώνω ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έχει ελαφρό προβάδισμα λαμβανομένων υπόψη των εμπιστευτικών εκθέσεων των ετών

40

1979-85. Αναφορικά με τα προσόντα έχω ήδη αναφερθεί στα προσόντα του ενδιαφερόμενου μέρους. Τα προσόντα του αιτητή ήταν τα πιο κάτω:

- 5 “1. Δίπλωμα Γεωπονίας Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (7 λίαν καλώς).
2. Τίτλος Ph.D. (Animal Production) Wye College, University of London.”

10

Και πάλιν τα προσόντα παρουσιάζουν εικόνα κάποιας υπεροχής του ενδιαφερόμενου μέρους. Επομένως το πραγματικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο έχει στηριχθεί ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν έχει τεκμηριωθεί.

15

Λαμβάνω υπόψη το ρόλο της αρχαιότητας, των συστάσεων του διευθυντή και των αποτελεσμάτων της προφορικής συνέντευξης στις περιπτώσεις πλήρωσης θέσης πρώτου διορισμού και προαγωγής (βλ. σελ. 135, 138 και 139). Λαμβάνω περαιτέρω υπόψη τη

20 διευρυμένη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής στις περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων υψηλών στην υπαλληλική ιεραρχία (βλ. σελ. 135). Κρίνω ότι η απόφαση της Επιτροπής ήταν εύλογα επιτρεπτή με βάση το ενώπιόν της υλικό.

25

Συναφής με τον τελευταίο λόγο ακυρώσεως ήταν και η θέση του αιτητή ότι η σύσταση του διευθυντή ήταν παντελώς άρριστη και ότι πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας. Πρέπει να ειπωθεί ότι το ζήτημα της σύστασης του διευθυντή διέπεται από το άρθρο 34(9) του Ν.1/90 το οποίο προβλέπει μόνο για συστάσεις του διευθυντή

30 και δεν προβλέπει για αιτιολογία.

35

Υιοθετώ τα όσα έχω αναφέρει στις σελ. 138-139 σε σχέση με την αιτιολογία της σύστασης του Διευθυντή. Προσθέτω ότι έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι οι συστάσεις του προϊσταμένου δεν θεωρούνται άκυρες ως ανατιολόγητες γιατί είναι σύντομες ή λακωνικές νοουμένου ότι συνάδουν με τα στοιχεία των φακέλων. Είναι δε αρκετό αν ο τμηματάρχης αναφερθεί μόνο στους υποψηφίους που συστήνει χωρίς να κάνει ειδική αναφορά στις συστάσεις του σε όλους τους υποψηφίους. (*Δημοκρατία ν. Κωνσταντινίδη* (1993) 3

40 Α.Α.Δ. 234, 242). Στην υπόθεση *Παπαϊωάννου και Άλλοι (Αρ. 2) ν. Δημοκρατίας* (1991) 3 Α.Α.Δ. 713, 728 ο Δικαστής κ. Αρτεμίδης διατύπωσε την γνώμη πως “όπου ο Νόμος προνοεί για εισηγήσεις από όργανο της Διοίκησης προς την Αρχή που είναι επιφορτισμένη με τη λήψη της σχετικής εκτελεστής απόφασης, χωρίς να προ-

βλέπεται σ' αυτή πώς οι τέτοιες εισηγήσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες, τότε δεν χρειάζεται αιτιολογία". Την ίδια άποψη έχει εκφράσει και στην υπόθεση *Κωνσταντινίδη* (πιο πάνω) στη σελ. 246. (Βλ. επίσης *Δημοκρατία v. Βιολάρη και Άλλης* (1992) 3 Α.Α.Δ. 15).

5

Στην κρινόμενη υπόθεση, εφόσον ο Νόμος δεν προβλέπει για αιτιολογημένες συστάσεις, τότε δεν χρειάζεται αιτιολογία.

Ακολουθεί πως ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει. 10

Σαν τελευταίο λόγο ακυρώσεως ο αιτητής έθεσε αυτόν που έχει περιγράψει σαν "εμφανή παρανομία". Ισχυρίστηκε ότι ενώ η Επιτροπή ανέφερε στο πρακτικό της ότι έλαβε υπόψη της το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων και των φακέλων των ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων των υποψηφίων και τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους οι φακέλοι τόσο του αιτητή όσο και του ενδιαφερόμενου μέρους ευρίσκοντο κατά τον συσιώδη χρόνο και δει την 18.8.92 κατατεθημένοι στο Ανώτατο Δικαστήριο στις Συνεκδικαζόμενες Εφέσεις υπ' αρ. 1371, 1373 και 1379. Τα γεγονότα επομένως αφίστανται των πρακτικών κατά τρόπο ώστε η όλη αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης να καθίσταται άκυρη και παράνομη. 20

25

Πρέπει πρώτα να ειπωθεί ότι σύμφωνα με τα πρακτικά της η Επιτροπή θα πρέπει να είχε εξετάσει τους προσωπικούς φακέλους όλων των υποψηφίων κατά την συνεδρίασή της με ημερομ. 28.7.92. Περιπλέον σύμφωνα με έγγραφα τα οποία έχει θέσει ενώπιον του δικαστηρίου η ευπαίδευτη συνήγορος της Επιτροπής η τελευταία με επιστολή της ημερομ. 29.7.92 ζήτησε και παρέλαβε από το Ανώτατο Δικαστήριο το φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους. Επομένως ο φάκελος του ενδιαφερόμενου μέρους βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής κατά τη συνεδρίασή της με ημερ. 18.8.92 στη διάρκεια της οποίας λήφθηκε η επίδικη απόφαση. Κατά την ίδια συνεδρίαση της Επιτροπής ημερομ. 18.8.92 ο αιτητής δεν ήταν υποψήφιος γιατί σύμφωνα με προηγούμενη απόφασή της ημερομ. 28.7.92, η Επιτροπή είχε αποφασίσει να καλέσει σε προφορική εξέταση μόνο τους υποψηφίους που είχαν συστηθεί από την Συμβουλευτική Επιτροπή και ο αιτητής δεν είχε συστηθεί. 30

40

Δεν έχει τεκμηριωθεί με οποιοδήποτε τρόπο από τον αιτητή ότι κατά τις 28.7.92, ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή θα πρέπει να είχε εξετάσει τους προσωπικούς φακέλους όλων των υπο-

ψηφίων, ο φάκελος του δεν βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής. Επομένως ο σχετικός λόγος ακυρώσεως δεν έχει τεκμηριωθεί και απορρίπτεται.

- 5 Ο αιτητής δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους και η προσφυγή 983/92 δεν μπορεί να πετύχει.

Οι πιο πάνω προσφυγές απορρίπτονται. Καμιά διαταγή για τα έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.